

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T. A. Ş. Kontrol Lâboratuvarının Çalışma Sahası ve Faaliyetleri

Yazan :
Nuri TUMBEEK
İnş. Müh.

○

Lüzumlu lâboratuvar malzemelerinin gelmesi ile nisan 1962 den itibaren faaliyete geçen kontrol lâboratuvarı ilk aylarda teknik eleman kıfayetsizliğinden zorluklarla karşılaşmıştır. Fakat mevcut elemanların işe karşı gösterdikleri hüsûniyet ve bağlılıkla bu zorlukların bertaraf edilmesi sağlanmıştır. Zamanla teknik eleman noksanlığı nisbeten kapamış, bu suretle kontrol lâboratuvarının çalışması daha sistemli bir duruma girmiştir. Hâlen teknik eleman olarak iki mühendis, beş teknisyen, iki lâborant, vazife görmekte olup, ayrıca inşaat sahasında faaliyette bulunan şirketlerin kontrol lâboratuvarı hizmetine vermiş olduğu beş lâborant yardımcısı da çalışmalarda yardımcı olmaktadır. Bu şekilde personel sayısı öndört kişiye iblâğ edilmiş oluyor.

İnşaat sahasında onbir şirket ve muhtelif taşaronların faaliyette bulunduğu ve bunların yaptıkları çeşitli işleri kontrol etmek durumunda kaldığı düşünülürse mevcut personelin çok sıkı ve aralıksız bir çalışmaya mecbur kaldığı açıkça görülür. Bazı şirketlerin, ilkbaharın yaklaşması sebebiyle iki, hattâ üç vardiyalı çalışmalara doğru yönelmesi kontrol lâboratuvarının işini iki, üç misli daha arttıracak, dolayısıyla zaten çalışma kapasitelerinin üstünde çalışan teknik elemanlara yeni teknik elemanların iltihâk etmesi elzem olacaktır.

Kontrol lâboratuvarının uğraştığı sahalara bir göz atacak olursak aşağıdaki durumla karşılaşırız :

1. Beton agregası için lüzumlu malzeme ocaklarının etüdü, bu malzemelere ait lüzumlu tecrübelerin yapılması.
2. İmlâ, alt temel, temel, kaplama altı malzeme ocaklarının etüdü, bu malzemelere ait lüzumlu tecrübelerin yapılması.

3. Taş ocaklarının etüdü ve lüzumlu tecrübelerin yapılması.

4. İnşaat sahaslarındaki lüzumlu sahalanın, irtibat yollarının, hava meydanının, Güllüç seddelerinin sıkışma tecrübeleri ve tecrübe sonuçlarına göre işin yürütülmesi.

5. Sondaj tecrübeleri.

6. Çimento tecrübeleri.

7. Muhtelif mukavemetlerde iktisadî beton karışımlarının etüdü ve tatbiki.

8. Betonların imâl ve döküm yerlerinde devamlı kontrolü, gerekli tashihatların ve betonla ilgili bütün tecrübelerin devamlı olarak yapılması.

9. Arazide, lâboratuvarında yapılan tecrübelerin değerlendirilmesi ve lüzumlu günlük, haftalık, aylık raporların yazılarak alâkalı yerlere verilmesi.

Çalışma sahasının çok geniş olması sebebiyle merkez lâboratuvarından başka, biri Tekfen İnşaat Limited Şirketinin sahasında, biri Morrison Knudsen of Turkey Inc. sahasında, biri de Akkaya - Türkes İnşaat Limited Şirketi sahasında olmak üzere üç seyyar lâboratuvarın kurulmasına mecbur kalmıştır. Bu üç seyyar lâboratuvarında, sahaları ile ilgili günlük tecrübeler yapılır, değerlendirilir ve yerinde tatbik ettirilir. Seyyar lâboratuvarlarla merkez lâboratuvar arasında devamlı ve sıkı bir irtibat vardır, bu irtibat sayesinde çalışma çok âhenkli ve kontrollü olur.

Kontrol lâboratuvarı faaliyete geçtiği ilk aylarda, daha ziyade ham malzeme ocaklarının etüdü, tecrübeleri ve sahalanın sıkışmaları ile meşgul olmuş, beton inşaatının başlaması ile beton etüdü ve tecrübelerine girişmiştir.

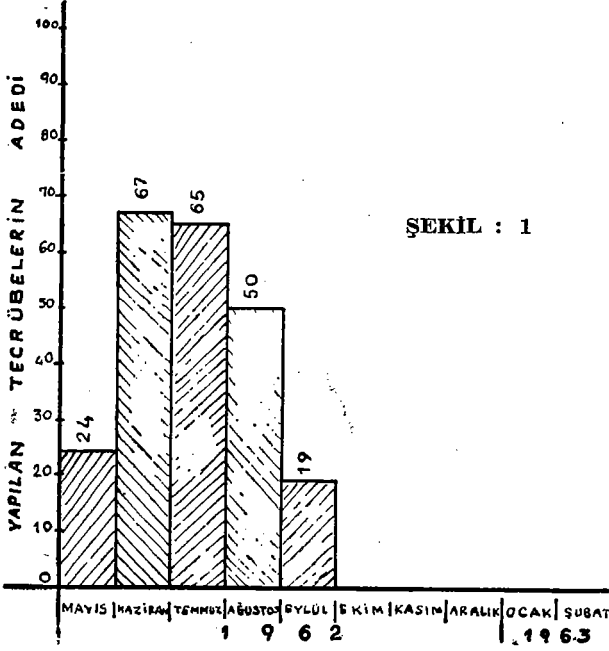
Zamanla faaliyette bulunan şirketlerin artması ve işlerini hızlandırması, lâboratuvarın da çalışma faaliyetini arttırmıştır. Kontrol lâboratuvarı nisan 1962 den nisan 1963 başına kadar şirketlere yapmış olduğu çeşitli tecrübeleri grafiklerle gösterecek olursak, durum aşağıda görüldüğü gibidir :

**TÜRKİYE
MÜHENDİSLİK
HABERLERİ**

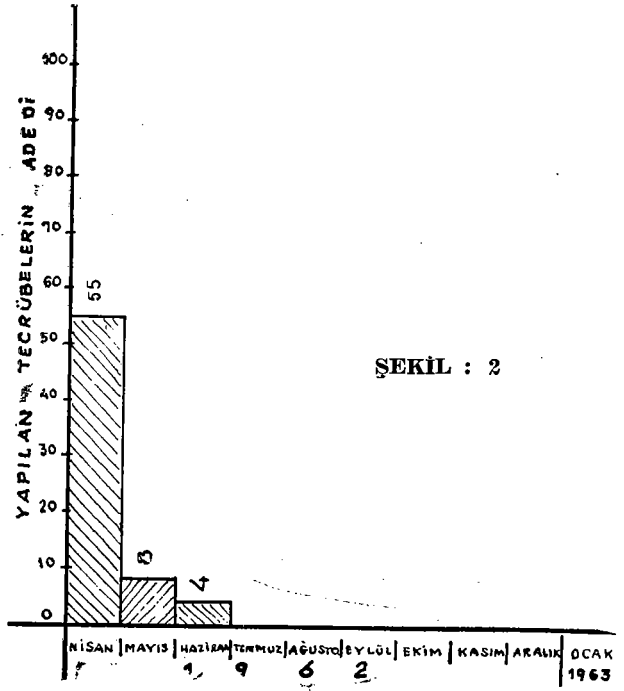
İNŞAAT VE MÜHENDİSLİK MEVZUUNDA
TEKNİK MAKALE, HABER VE İŞ İLANLARI
İLE SİZLERİ TATMİN EDEBİLECEK VE
İHTİYAÇLARINIZA CEVAP VEREBİLECEK
M E C M U A D I R

Atatürk Bulvarı Ökmen Apt. No. 86/10 Ankara - Yenışehir Tel: 12 13 69

ŞİRKET : Atman İnşaat Ltd. Şirketi.
PROJE : Güllüç Seddeleri.
Yapılan tecrübeler : Proctor, Atterberg limitleri, elek analizleri, densite.

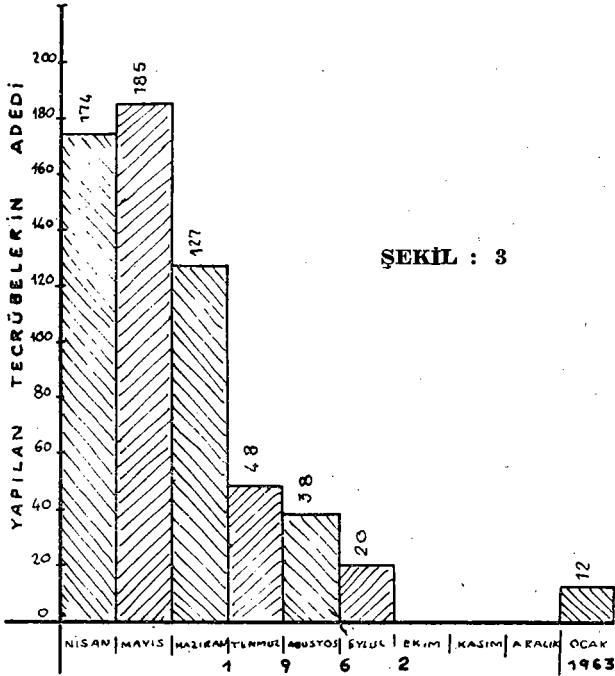

ŞEKİL : 1

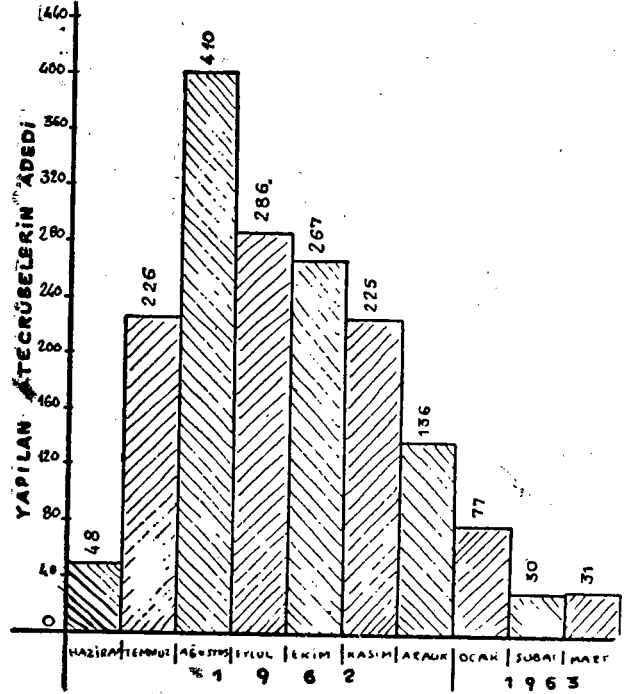
ŞEKİL : 2

ŞİRKET : Enka Limited Şirketi
PROJE : Liman Park Sahası İnşaatı
Yapılan tecrübeler : Proctor, Atterberg limitleri, elek analizleri, densite.

ŞEKİL : 3

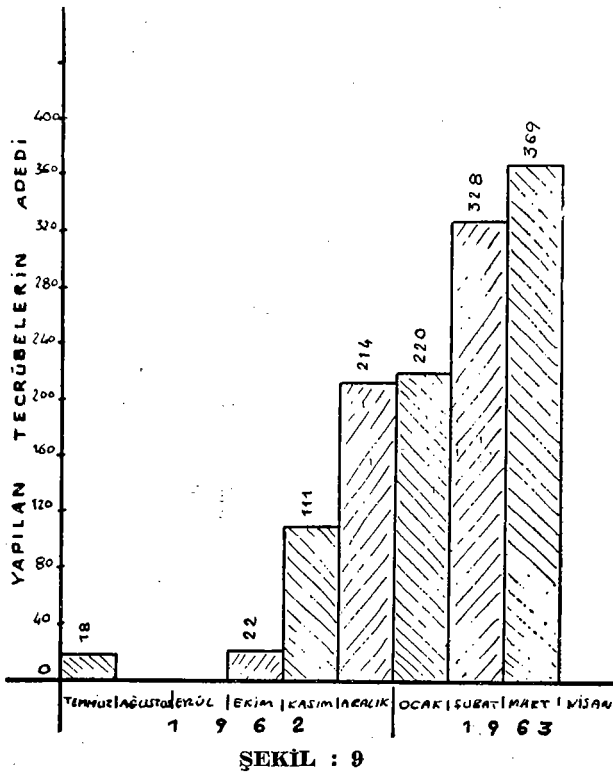
ŞİRKET : Himtaş
PROJE : Atelye binaları kazıkları inşaatı
Yapılan tecrübeler : Beton agrega tecrübeleri (elek analizleri, 200 den geçen, özgül ağırlık, birim ağırlık, kil toprakları, organik madde, kömür ve linyit miktarı, aşınma, % rutubet, beton birim ağırlığı, verim, beton silindirlerin alınması, kırılması, slump.

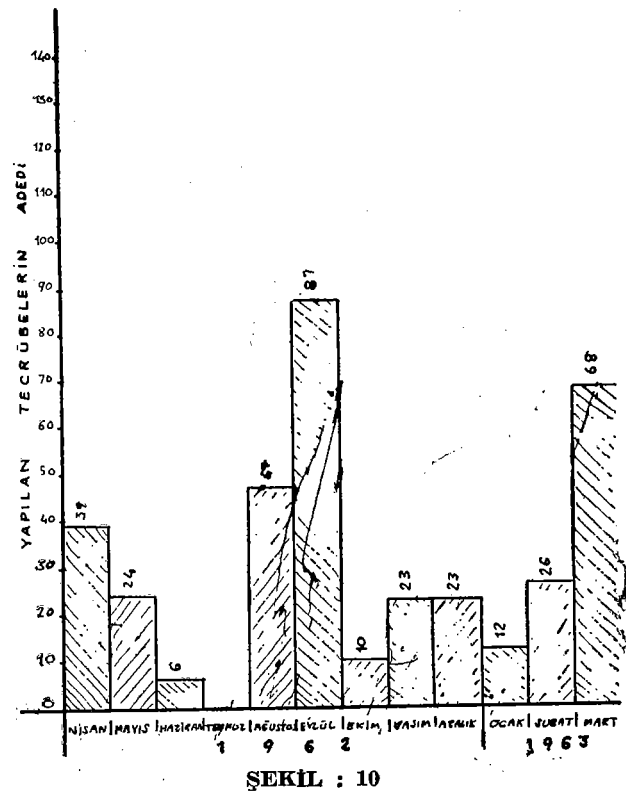
ŞEKİL : 4

ŞİRKET : Tekfen İnşaat Limited Şirketi
PROJE : Saha drenajı inşaatı, hava meydanı inşaatı, saha irtibat yolları inşaatı.
Yapılan tecrübeler : Beton agrega tecrübeleri (elek analizleri, 200 den geçen, özgül ağırlık, birim ağırlık, kil toprakları, organik madde, kömür ve linyit miktarı, aşınma, % rutubet), beton birim ağırlığı, verim, beton silindirlerin alınması, kırılması, slump, çimento tecrübeleri, proctor, atterberg limitleri, elek analizleri, densite.

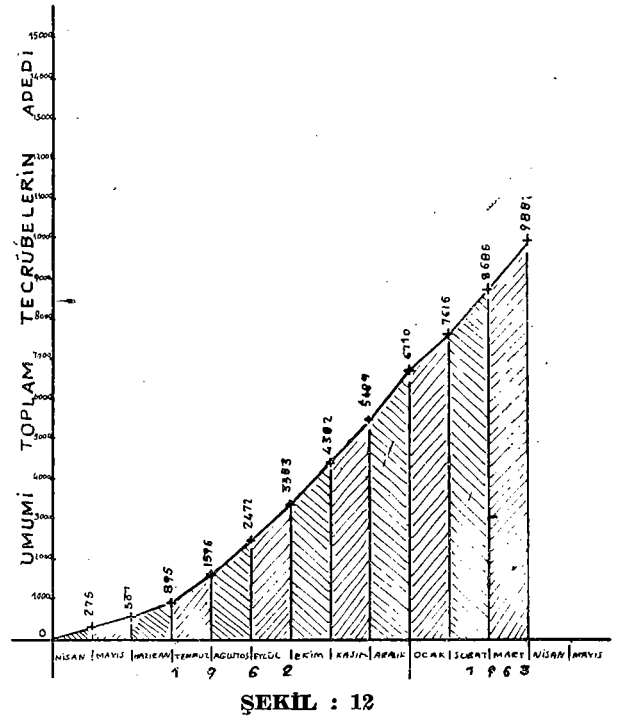
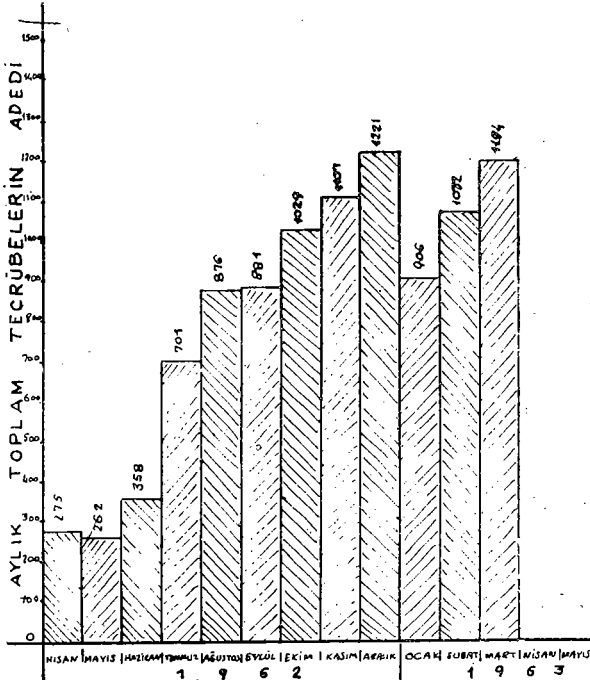
ŞİRKET : Veziroğlu İnşaat Ltd. Şirketi.
PROJE : Karasakal Box. İnşaatı Çit İnş.
Yapılan tecrübeler : Beton agrega tecrübeleri (elek analizleri, 200 den geçen, özgül ağırlık, birim ağırlık, kil toprakları, organik madde, kömür ve linyit miktarı, aşınma, % rutubet), beton birim ağırlığı, verim, beton silindirlerin alınması, kırılması, slump çimento tecrübeleri.

ŞİRKET : Muhtelif taşaronlar
 PROJE : Tuğla, briket, büz, taş imâl ve inşaatı
 Yapılan tecrübeler : Tuğla, briket, büz, taş tecrübeleri.

Grafiklerden anlaşılabacağı gibi zamanla şirketlerin çalışmaları hızlanmış, bu hızlanışla birlikte laboratuvarın da çalışma kapasitesi yükselmiştir. Laboratuvarın nisan 1962 den 1963 e kadar çeşitli şirketlere yapmış olduğu toplam tecrübe adedi aşağıdaki grafikten görülebacağı gibi devamlı surette artmıştır.

Önümüzdeki ilkbahar ve yaz ayları içinde kontrol laboratuvarının çalışması inşaatın hızı ile birlikte daha da hızlanacak, tahminen ayda 1500 tecrübe yapacak hale gelecektir.